

**VERENIGING
HERVORMDE
SCHOLEN
EDE**

Basisnotitie Identiteit

Grondslag en identiteit van onze Hervormde scholen

Voorwoord

We leven in een complexe en snel veranderende samenleving. Kenmerkend zijn woorden als: postmodernisme, individualisme, materialisme en autonomie. In deze dynamiek komen bijbelse normen en waarden steeds meer onder druk te staan. Het voeren van een christelijke identiteit in het basisonderwijs verdient daarom blijvend onze aandacht.

Het bestaansrecht van de vereniging en de bijbehorende scholen staat of valt met de christelijke identiteit. Deze komt tot uitdrukking in gedrag, communicatie, vorming en uitvoering van het primaire onderwijs. Daarmee is aangegeven dat identiteit geen statisch statutair gegeven is, maar een werkwoord dat een levende relatie met de Heere Jezus tot uitdrukking wil brengen. Leer en leven vormen daarbij een eenheid. Het is ons verlangen dat onze onderwijspraktijk zodanig is ingericht dat kinderen leren om in een persoonlijke geloofsrelatie met Christus te leven onderweg naar het Koninkrijk van God.

In het logo van onze scholenvereniging is een duif te ontdekken. De duif is in de christelijke traditie breed bekend als symbool van de Heilige Geest. De Heilige Geest wijst ons telkens op Jezus als de Zoon van Gods liefde, Zaligmaker voor ons. In de Bijbel zendt Jezus de apostelen uit als schapen onder wolven en roept hen op 'voorzichtig als slangen te zijn' en 'argeloos als duiven' (Mat. 10, 16). De apostelen dienen als duiven te zijn, open, echt en zuiver. Een goede en vruchtbare houding van Gods gezondenen onderweg. Beelddragers van Christus, zoals de duif wijst op de Heere Jezus als de bron van het leven.

Als bestuur hopen we dat dit document daartoe ook een aansporing zal zijn. De Basisnotitie Identiteit wil een antwoord zijn op de vraag welke uitgangspunten de schoolvereniging van belang acht om haar identiteit in verbinding met de dagelijkse onderwijspraktijk voldoende te waarborgen. Hierbij weten we ons geleid door de Heilige Geest om de Heere Jezus centraal te stellen in leer en leven. Daarom staat de *identiteit* centraal en is *verbinden* het kernwoord.

Van het personeel en vrijwilligers verwachten wij dat zij van harte onze identiteit dragen, belijden en uitdragen.

Namens het Algemeen Bestuur,

A. Stijf
maart 2011

Grondslag

De hervormde scholenvereniging is van oorsprong gelieerd aan de Nederlandse Hervormde kerk, tegenwoordig de Protestantse Kerk in Nederland, en ontplooit haar activiteiten vanuit de overtuiging dat:

- a) de Bijbel Gods onfeilbare Woord is en;
- b) in verbondenheid aan de gereformeerde belijdenissen, de Drie Formulieren van Enigheid: Heidelberger Catechismus, Dordtse Leerregels en Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Ook voor andere kerkelijke denominaties is deze grondslag (artikel 2) een fundamenteel uitgangspunt voor leer en leven. Het is voor de vereniging van groot belang dat deze kern en daarmee primair haar identiteit gewaarborgd is. Samen met alle medewerkers en vrijwilligers mogen we onze activiteiten ontplooiën vanuit de overtuiging dat de Bijbel voor ons leidraad is en ons handelen bepaald wordt door een levende relatie met Christus.

Het is van belang om de grondslag door te vertalen naar de onderwijspraktijk van vandaag. Daarom worden eerst een vijftal uitgangspunten uitgewerkt om de grondslag nader te duiden om ze vervolgens te concretiseren voor het werken binnen de scholenvereniging.

Uitgangspunt 1: De Bijbel is Gods onfeilbaar Woord (openbaring)

De Bijbel is het Woord van God. In dat Woord openbaart God ons dat Hij mens en wereld goed heeft geschapen. Door de zondeval kwam daar verandering in. God liet de mens echter niet aan zijn lot over. De Bijbel leert ons dat Hij deze wereld zo liefheeft, dat Hij Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus, naar ons zendt, opdat we niet verloren gaan, maar eeuwig zullen leven. Dit evangelie is de kernboodschap van de Bijbel. God roept ons op om in Zijn Zoon te geloven en ons te bekeren. We mogen op Zijn genade vertrouwen. Door genade zullen we leven tot eer van Zijn naam en mag in onderwijs en opvoeding de blijde boodschap van het Evangelie doorgegeven worden.

We geloven vast dat de Bijbel door de Heilige Geest ingegeven is en de schepping en heilsfeiten historische gebeurtenissen zijn. In het onderwijs willen we dat door laten klinken. Ook al staat deze boodschap haaks op het denken van de autonome en rationele mens van vandaag.

Het Woord van God is ook norm voor het leven. De Tien Geboden zijn de hoofdsom daarvan, maar in heel de Bijbel en vooral in het leven van Jezus Christus zelf wil God ons een spiegel voorhouden. In het onderwijs willen we uitgaan van deze normen. Niet als een zware last of harde eis, maar als leefregel uit dankbaarheid.

Uitgangspunt 2: De Drie-enige God van het verbond: Vader, Zoon en Heilige Geest

We belijden de Drie-enige God als de enige en ware God. De enige Naam tot behoud is die van de Zoon, Jezus Christus. Hij is de weg, de waarheid en het leven. Door Hem alleen is er verzoening met God. We leren God onze Vader noemen door het werk van de Heilige Geest in ons leven. Dat uitgangspunt bepaalt ook onze houding ten opzichte van alle andere godsdiensten; Jezus Christus is uniek en universeel.

Het woord verbond is in de grondslag van cruciale betekenis: de drie-enige God wil een verbond met mensen aangaan. Hij neemt vanuit Zijn onmetelijke liefde het initiatief om ons in een levende relatie met Hem te brengen. We zien de kinderdoop als een zichtbaar teken van dit initiatief. We weten ons geroepen om de relatie die God in Jezus Christus met ons wil aangaan te beantwoorden.

De God van het verbond belijden we als de Drie-enige: Vader, Zoon en Heilige Geest. Daarbij zien we drie perspectieven: a) een schepselmatig perspectief; b) een zondaarsperspectief; c) een vernieuwingsperspectief. We dienen met elkaar evenwichtig te spreken over dit meervoudig perspectief.

- A) Schepselperspectief. God is de Schepper, de mens Zijn beeldrager (dieren worden naar hun aard, maar mensen naar Zijn beeld geschapen). De mens is gewild door God, daar zet zelfs de zondeval geen streep door. God is onderhouder van Zijn schepping. Dit betekent dat wij ons verantwoordelijk weten om voor Gods goede schepping zorg te dragen. De mens wordt op Zijn verantwoordelijkheid gewezen in relatie tot Zijn Schepper. Heel het leven van de mens is in het geding. Niet alleen zijn zaligheid, maar zijn hele bestaan voor Zijn aangezicht in een positieve waardering van dit aardse bestaan. Daarom is ieder kind kostbaar en al onze aandacht waard.
- B) Zondaarsperspectief. Kern van de zonde is de vervreemding van de mens ten opzichte van God. Niet als schepsel, maar als zondaar is de mens gebrekkig. Jezus Christus is in de wereld gezonden om de schepselen die zich van God hebben afgekeerd in opstand en ongehoorzaamheid, te redden. Hij stierf aan het kruis om verzoening te brengen tussen God en mensen. en ons te zetten in Zijn eeuwig toekomstperspectief.
- C) Vernieuwingsperspectief. De mens door God verlost in Christus vertoont het herstelde beeld van God. De relatie die verbroken was, is hersteld. Alleen door het geloof wordt de Vader - kindverhouding tussen God en mens hersteld. Dat God in Zijn onmetelijke liefde Zijn Zoon Jezus heeft gegeven betekent ook dat Hij ons wil plaatsen in Zijn eeuwig toekomstperspectief. We mogen in een persoonlijke geloofsrelatie met Jezus Christus als discipel leven onderweg naar het koninkrijk van God.

Uitgangspunt 3: Leer en leven. Onderwijs en christen zijn

Als school zien we het onderwijs als een opdracht van God. We weten ons geroepen om naast gezin en kerk een eigen bijdrage aan de geloofsopvoeding van kinderen te leveren.

Traditioneel zijn er een drietal leerkringen te onderscheiden: gezin, kerk en school. Voor deze leerkringen geldt dat het leren telkens gericht is op de persoonlijke geloofsrelatie met God en het concrete leven dat daarmee overeenstemt. Het gaat om de hele mens op elk levensgebied. Het is om die reden dat de vereniging 'identiteit' wil opvatten als een werkwoord dat een levende relatie met de Heere Jezus tot uitdrukking brengt. Leer en leven vormen daarbij een eenheid. Gods liefdesgeboden zijn daarbij richtinggevend.

Geloofsopvoeding is primair een taak van de ouders / opvoeders. Het gezin is daarmee als eerste leerkring aangeduid. De kerk draagt als leerkring haar eigen verantwoordelijkheid om in het verlengde van de doop als Gods verbond ouders en kinderen te leiden tot Christus.

De school is geen gezin en zij is ook geen kerk. Echter deelt zij als onderwijsinstituut wel in hetzelfde verlangen dat kinderen (en indirect hun ouders) een persoonlijke geloofsrelatie met God hebben en daar ook naar leven. Daarom wordt er gestreefd naar afstemming en versterking van ieders inbreng met het oog op het (eeuwig) welzijn van elk kind, naast haar taak om goed onderwijs te bieden waarin vorm wordt gegeven aan de kwaliteitseisen die de overheid stelt. Van belang is dat heel het onderwijs wordt gedragen door het christen-zijn. Het komt op een specifieke wijze aan de orde in het bijbel(s)onderwijs vanuit het verlangen dat kinderen (en indirect de ouders) de Heere Jezus leren kennen als hun Heiland en mogen groeien in het leven met Hem.

Uitgangspunt 4: Walk your talk

Onderwijzend en ondersteunend personeel geven in de dagelijkse ontmoeting met kinderen vorm aan bovenstaande visie en missie van de school. Woorden en daden zijn één in hun uitstraling en mogen transparant zijn tot op Christus.

De vorige uitgangspunten raken het hele leven, ons werken en ons zijn. Walk your talk, zoals dat tegenwoordig heet. 'Zeg wat je doet en doe wat je zegt.' Dit is niet alleen pedagogisch van belang, maar juist ook vanuit een christelijke levensvisie. De eenheid van leer en leven vraagt om ook een eenheid van leven voor de klas en daarbuiten. Werk en privé zijn wel onderscheiden, maar buiten school dienen personeelsleden in hun visie en missie eveneens herkenbaar te zijn. Niet zozeer vanuit de functionele relatie, maar als christen. We dienen te beseffen dat we identiteitsdrager zijn.

Uitgangspunt 5: Visie en missie gericht op een persoonlijke relatie met Jezus

Het werk op en voor school vraagt een persoonlijke relatie met Jezus. Het vertrekpunt is niet een stel regels om je aan te houden, maar het geloof in Christus die ons vasthoudt. De handel en wandel worden bepaald en gevoed door de eenheid in Hem.

De geloofsrelatie met de Drie-enige God geeft inhoud en spankracht aan onze relaties met kinderen en hun ouders / verzorgers.

Die relatie is ook de basis van de samenwerking die nodig is om als team(s) en bestuur vorm en inhoud te geven aan de integrale onderwijstaak waarvoor we ons inzetten. De relatie met de Heere God kan nooit zonder de bedding van de gemeente van Christus. Vanuit die onmisbare 'gemeenschap der heiligen' leven en werken we in deze wereld en ook op school. Daar worden we gevoed, getraind, gemotiveerd, gecorrigeerd, bemoedigd, etc. Een levende relatie met de Heere Jezus is van levensbelang om het vol te houden. Immers, we schieten tekort, veel dingen vallen tegen, mensen vallen tegen (kinderen, collega's, wijzelf). Alleen als we dagelijks van het kruis, van de vergeving mogen leven, dan redden we het. Alleen in Hem zijn we meer dan overwinnaars en juist daarom verlangen we ernaar om voor Hem te leven en te werken.

Het is wellicht beter om te spreken over het leven met Christus en hoe dat vorm krijgt, dan over een multi-interpretabele christelijke levensstijl te discussiëren. De spits ligt bij de navolging (discipelschap), niet bij de regels. Dit neemt niet weg dat er geen regels mogen zijn. Als maar beseft wordt waarvoor ze dienen en hoe er mee omgegaan wordt. Intern gaat het erom dat we in vertrouwen en solidair in gesprek blijven over de vormgeving van handel en wandel. Daarbij houden we elkaar scherp, maar kunnen elkaar niet loslaten als Christus ons gevonden heeft. Zo houden we rekening met elkaar, zowel in wat we zelf doen ('praat, daad en gewaad') als hoe we kijken naar elkaar. Als de sleutel ligt bij het 'in Christus zijn', dan ontdekken we eenheid in verscheidenheid. En dat weegt met name als het gaat om de externe kant van onze handel en wandel. Gelet op onze missie moeten we – onder Gods zegen – de weg naar een en dezelfde Heere Jezus wijzen.

Als er regels noodzakelijk blijken, dan dienen ze getoetst te worden aan de volgende criteria:

- a) ze worden bepaald door de norm van Gods Woord;
- b) ze helpen ons om samen dezelfde weg te wijzen;
- c) ze zijn transparant tot op Christus;
- d) ze zijn uit te leggen in het licht van het Evangelie;
- e) ze zijn een vehikel, niet een obstakel voor de Boodschap.

We willen benadrukken dat een persoonlijke relatie met de Heere Jezus van groot belang is, waarbij het vertrekpunt niet een stel regels is om je aan te houden, maar het geloof in Christus, die ons vasthoudt.

Consequenties voor leven en werken binnen onze scholenvereniging

Voor zowel het personeelbeleid van de schoolvereniging als voor haar vertegenwoordigers vanuit de verschillende gremia (bestuur, etc.) herkennen we ons in de volgende uitgangspunten:

A) We mogen delen in Gods verbond en zijn belijdend lid van Zijn gemeente en daarin actief betrokken. De kinderdoop zien we als teken en zegel van Gods genadeverbond. Het water

van de doop betekent (is teken van) de afwassing van de zonden door het bloed van Christus. De doop verzegelt (belofte van God) dat God als een Vader voor ons zorgen wil, dat Jezus Christus onze zonden vergeven wil en dat de Heilige Geest in ons wil wonen en werken. De doop weerspiegelt de rijke beloften van God. Op die beloften mogen we pleiten. Die beloften zijn de basis waarop mensen altijd bij God mogen 'aankloppen'. We willen de rijkdom en de betekenis van de kinderdoop benadrukken.

B) De zondag heeft een aparte plek in de week. In navolging van de eerste gemeenten vierden wij de opstandingsdag van de Heere Jezus. Een dag speciaal voor Hem en anders dan de andere dagen van de week. We worden opgeroepen om de onderlinge bijeenkomsten van de gemeente trouw te bezoeken om samen met anderen God te loven, te luisteren, te bidden en bemoedigd te worden, ons te verootmoedigen en vermaand te worden.

C) De werkdagen op school staan in het kader van dagopening en – sluiting. In Woord en gebed laten we ons leiden door Gods Geest, dragen onze werkdag aan Hem op en leggen hem weer in Zijn handen als basis van ons bestaan, als de boodschap die we uitdragen. De bijbelles is dan niet slechts het doorvertellen van een verhaal, maar ook het opsporen en doorgeven van de boodschap van Gods Woord voor ons en de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. De boodschap van God zal doorvertaald moeten worden naar het leven van vandaag. Het gaat in ons onderwijs immers om leiding en vorming. Leerkrachten zijn begeleiders op weg naar de volwassenheid. Zij mogen hun kinderen geestelijk voeden en vormen, zodat zij leren hun gaven te gebruiken tot eer van God en in dienst van de naaste.

Heel ons onderwijs dient doortrokken te zijn van de bijbelse boodschap. Dit gebeurt niet alleen bij het zingen van geestelijke liederen, bij het bidden en danken en als we uit de Bijbel vertellen, maar ook bij vakken als taal, biologie en geschiedenis. Heel belangrijk is de omgang met elkaar.

D) In het omgaan met leerlingen en met elkaar zijn we identificatiefiguren. Als onze identiteit in Christus ligt, zal Hij door onze handel en wandel zichtbaar worden. Dan is ons verlangen 'heilig' te zijn, onder andere:

- In onze omgang en ons gesprek met en over elkaar. We accepteren en respecteren elkaar als medeschepselen en beelddragere; open, eerlijk en zonder dubbele agenda.
- In onze benadering van de kinderen. Ze zijn niet alleen uniek – dat zeggen anderen ook – maar ze zijn vooral schepsel van God, om voor Hem te leven. In het spoor van Jezus hebben we zeker oog voor de zwakken en kwetsbaren, dat proberen we over te brengen op de kinderen zelf. Het gaat niet om de beste, de winst of de eigen club; het gaat om die ander die er ook mag zijn.
- We zijn voorstander van net taalgebruik en gaan eerbiedig om met Gods naam. Als we goed willen spreken over God en onze naaste, zal onze woordkeuze navenant zijn.

- We willen verzorgd voor de dag komen en ons eerbaar presenteren. Niet aanstootgevend of uitdagend. We hebben zowel te maken met de effecten van de zonde(val) als met het feit dat we naar Gods beeld geschapen zijn en herschapen worden. Het gaat niet om het afwijzen van anderen, maar de richting die we zelf wijzen.
- Ons leven binnen en buiten de school is een eenheid. We doen buiten de school andere dingen, maar zijn geen andere mensen. Niet voor God en niet voor de leerlingen (identificatie). Daarom verlangen we ook daar 'heilig' te zijn onder andere: we accepteren het huwelijk tussen man en een vrouw als de wijze van samenleven die God gewild heeft. Een relatie in liefde en trouw. Het ongehuwd samenwonen achten we niet in overeenstemming met Gods Woord. Het als 'gehuwden' samenleven en – wonen van mensen van hetzelfde geslacht achten we onverenigbaar met Gods Woord.
- Het is noodzakelijk dat we op de hoogte zijn van de huidige cultuur, zodat kinderen weerbaar gemaakt worden. We denken bijvoorbeeld aan televisiegebruik, computerspelletjes, occulte zaken en aan de invloed van media.
- We geloven dat God de wereld geschapen heeft en nog steeds voor deze wereld zorgt. Zorg voor een goed milieu is een bijbelse opdracht en rentmeesterschap een bijbels begrip. Dit dragen we over op de leerlingen.
- Identiteit en levensstijl zijn niet alleen aan de orde bij de sollicitatie, zij raken ons dagelijks functioneren. Ze zijn daarom een van de aandachtspunten in functionerings- beoordelings- en pop-gesprekken. De directies spelen daar dus een cruciale rol in. Zij hebben daarvoor wel een kader nodig, mede daartoe dient deze basisnotitie.

De basisnotitie is vastgesteld in de bestuursvergadering van 31 maart 2011.